

Γράφει ο **Βασίλης Φλώρος***

Πέρασε ο καιρός που οι καταγγελίες και τα συνθήματα για την κατάργηση των προγραμμάτων κοροϊδίας και ανακύκλωσης της ανεργίας, είχαν το ρομαντισμό τους.

Πλέον **τα προγράμματα Κοινωνικού Εργασίας, με απόλυτα ξεκάθαρο τρόπο, εργαλειοποιούνται τάχιστα και εξοπλίζονται με ακόμη αντιδραστικότερο πλαίσιο για να εξυπηρετήσουν το σκοπό τους**, τον οποίο από την πρώτη στιγμή επισήμαιναν οι πολιτικές και εργατικές συλλογικότητες του κινήματος:

- Πως αξιοποιείται η ανεργία, που γεννά το καπιταλιστικό σύστημα και οι μνημονιακές πολιτικές, σαν εργαλείο για να μειωθούν μισθοί και μεροκάματα, για να συντρίβουν εργατικά δικαιώματα και κατακτήσεις.
- Πως αντικαθίσταται η μόνιμη και σταθερή εργασία με κακοπληρωμένη και ελαστική εργασία.

Φροντίζει για αυτό η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ, πέρα από οποιαδήποτε μνημονιακή υποχρέωση ή δέσμευση, αλλά εξαιτίας της κυβερνησιμότητας και της υπεράσπισης της καταστροφικής ευρωπαϊκής προοπτικής στην ΕΕ. Απ' ότι φαίνεται δεν ήταν καθόλου δύσκολο ή οδυνηρό το να συνταχθεί απόλυτα η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εργασίας με τις επιβουλές της ΚΕΔΕ, οι οποίες έχουν ως εξιλαστήρια θύματα τους επιτυχόντες και εργαζόμενους στην Κοινωνική Εργασία για το 2015.

Συγκεκριμένα **στη φυσιογνωμία των προγραμμάτων του 2015, προέκυψαν σημαντικές ποιοτικές αλλαγές εις βάρος των εργαζόμενων:**

1. **Ήδη από την προκήρυξη, καλύφθηκε η πάγια απαίτηση των δήμων, να τους λυθούν τα χέρια ώστε να απασχολήσουν κόσμο σε εργασίες που ανταποκρίνονται σε βαρέα και ανθυγιεινή ασφάλιση.**

Να θυμίσουμε πως **πέρυσι, οι δήμοι απασχόλησαν για διάστημα μεγαλύτερο του ενός μηνός, παράνομα 5μηνίτες σε τέτοιες θέσεις**, μέχρι να υποχρεωθεί ο ΟΑΕΔ να εκδώσει εγκύκλιο που το χαρακτήριζε ως απαράδεκτο σύμφωνα με τους περιορισμούς του προγράμματος. Μια παρέμβαση που προέκυψε όχι βέβαια ως μάννα εξ' ουρανού, αλλά ως αποτέλεσμα των έντονων κινητοποιήσεων και διαμαρτυριών που πραγματοποιήθηκαν. Και παρά τη συγκεκριμένη εξέλιξη, αρκετοί ήταν οι δήμοι που εξακολούθησαν να το πράττουν ελλείψει εργατικών παρεμβάσεων και ενημέρωσης ή διστακτικότητας των εργαζομένων στα Κοινωνικά, πόσο μάλλον εξαιτίας των ανύπαρκτων ελέγχων της πολιτείας.

Φέτος οι δήμοι βαδίζουν στο ίδιο μοτίβο, από την πρώτη στιγμή προώθησαν σε τέτοιες εργασίες επιτυχόντες ΥΕ Γενικών Καθηκόντων, χωρίς καν να έχει ξεκαθαριστεί το ποιος θα αναλάβει την καταβολή της διαφοράς στις ασφαλιστικές εισφορές μεταξύ των δύο κατηγοριών ασφάλισης.

Από τη μια η ΚΥΑ του κοινωνικού είναι ξεκάθαρη σε ότι αφορά το μέγιστο ύψος ασφαλιστικών εισφορών ανά εργαζόμενο που καταβάλλει το πρόγραμμα, από την άλλη δεν υπάρχει ούτε μία απόφαση δημοτικού

συμβουλίου για εκταμίευση κονδυλίων για αυτό το σκοπό. Στην πραγματικότητα οι δημοτικές αρχές απλά εύχονται την κάλυψή του από το Υπουργείο, **ρискάροντας συνειδητά ωστόσο το να εργαστεί και να βρεθεί αυτός ο κόσμος χωρίς τα ένσημα που δικαιούται.**

Πέρα από το παραπάνω όμως, το σημαντικό σε αυτή την υπόθεση είναι η επιδεικτική αγνόηση των προειδοποιήσεων που κατέθεσε μέσω εγγράφου η ΠΟΕ - ΟΤΑ στα υπουργεία Εσωτερικών και Εργασίας. Αναλυτικά:

Με έγγραφό της προς τον Υπουργό Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Νίκο Βούτση και Εργασίας, Γιώργο Κατρούγκαλο, η Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α. καταγγέλλει παράνομη απασχόληση στα Προγράμματα Κοινωφελούς Εργασίας του Ο.Α.Ε.Δ. και ειδικότερα στην απασχόληση υπαλλήλων Υ.Ε. Γενικών Καθηκόντων σε Υπηρεσίες Καθαριότητας των Δήμων.

Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τον νομικό ισχυρισμό της Ομοσπονδίας, στο υπ' αριθμ. πρωτ.: 288/15-7-2015 έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Διαχείρισης Κοινοτικών και άλλων Πόρων του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, σχετικά με τη υλοποίηση της Δημόσιας Πρόσκλησης 2/2015, περί Κοινωφελούς Εργασίας και σε ότι ειδικότερα αφορά στην πρόσληψη της ειδικότητας Υ.Ε. Γενικών Καθηκόντων και την απασχόλησή τους σε εργασίες Καθαριότητας στους Δήμους, επισημαίνεται ότι, έχει κριθεί πως, στην Καθαριότητα μπορούν ν' απασχολούνται υπάλληλοι κατηγορίας Υ.Ε., οι κλάδοι των οποίων ρητά κατονομάζονται για την Καθαριότητα (π.χ. Υ.Ε. εργατών Καθαριότητας) και τις σχετικές ή άλλες εργασίες από το κλαδολόγιο που ισχύει για τους Ο.Τ.Α. και όχι αδιάκριτα οι υπάλληλοι Υ.Ε. Γενικών Καθηκόντων, οι οποίοι μπορούν να απασχοληθούν σε κάθε άλλη εργασία πλην εκείνων που ρητά έχουν ορισθεί από τη σχετική νομοθεσία, όπως π.χ. Υ.Ε. Εργατών Κήπων, ή Εργατών Δημοτικών Νεκροταφείων ή Εργατών Δημοτικών Σφαγείων κ.λπ.

Επίσης, διευκρινίζεται από την Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α. ότι, όσοι νόμιμα απασχοληθούν στις Υπηρεσίες Καθαριότητας εκτός από την ασφάλιση τους στα Β.Α.Ε, την χορήγηση του επιδόματος Επικίνδυνης και Ανθυγιεινής Εργασίας θα πρέπει να τους χορηγούνται τα Μέσα Ατομικής Προστασίας (Μ.Α.Π.) όπως προβλέπεται από την σχετική νομοθεσία.

«Κατά συνέπεια θα πρέπει η “αναρμόδια” Υπηρεσία του Υπουργείου Εργασίας να προβεί στην άμεση ανάκληση του ανωτέρω εγγράφου και ακολούθως να δώσετε οδηγίες σύμφωνα με όσα προβλέπονται από την κείμενη για τους Ο.Τ.Α. νομοθεσία, άλλως θα υποχρεωθούμε να προσφύγουμε στις κατά τόπους Επιθεωρήσεις Εργασίας για την παράνομη απασχόλησή τους», τονίζει η Π.Ο.Ε.-Ο.Τ.Α.

Επόμενος σταθμός:

1. **Με πρόσφατη ειδική εγκύκλιο, που δεν έχει έρθει ακόμα στο φως της δημοσιότητας, καταρρίπτεται το δικαίωμα στην αργία λόγω κλειστών υπηρεσιών και μετατρέπεται σε κυλιόμενη η διάρκεια του 5μήνου.**

Άλλη μια εξυπηρέτηση ενός αγωνιώδους αιτήματος της ΚΕΔΕ, που μπροστά στα αδιέξοδα ετών της ευρωπαϊκής πολιτικής και με ποιο επιθετικό τρόπο φέτος (βλ. αναλυτικά στοιχεία στο **50.000 παιδιά εκτός παιδικών σταθμών!!!!), προσπαθεί να εξασφαλίσει προσωπικό (χωρίς κόστος) για τους παιδικούς σταθμούς μέχρι την κρίσιμη περίοδο του Ιανουαρίου.**

Πέρυσι το κίνημα κατόρθωσε να βάλει κάποια πράγματα στην θέση τους για τα Κοινωνικά. Υποχρέωσε τον ΟΑΕΔ να εκδώσει πριν την περίοδο των διακοπών του Πάσχα την ακόλουθη διευκρίνιση:

Α) Στις περιπτώσεις των επίσημων αργιών του δημοσίου τομέα, οι ωφελούμενοι άνεργοι ασφαλιζονται και αμείβονται κανονικά, αναγράφοντας στο παρουσιολόγιο που τηρούν την λέξη αργία.

Β) Στην περίπτωση των ωφελούμενων με την κοινωνική εργασία που απασχολούνται σε φορείς του υπουργείου Παιδείας την περίοδο των διακοπών του Πάσχα, όπου οι σχολικές μονάδες παραμένουν κλειστές, θα εφαρμόζεται η οδηγία που εστάλη από τον ΟΑΕΔ, η οποία αναφέρει ότι «Ως χρόνος εργασίας, θεωρείται ο χρόνος που ο ωφελούμενος μισθωτός πλήρους απασχόλησης είναι στη διάθεση του εργοδότη / επιβλέποντα φορέα να απασχοληθεί».

Ωστόσο φέτος, επί της ουσίας το αντίστοιχο καταργείται εντέχνως στην πράξη.

Αφενός για τον φορέα - εργοδότη Υπουργείο Παιδείας, η αντίστοιχη φάση του κοινωνικού θα τρέξει σε ημερομηνίες που η έκδοση των αποτελεσμάτων των επιτυχόντων θα συμπίπτουν με την έναρξη της σχολικής χρονιάς.

Αφετέρου για τους φορείς - εργοδότες Δήμους, που η αντίστοιχη φάση του κοινωνικού ολοκληρώθηκε στις αρχές του Ιούλη, αφού πρώτα **εξαντλήθηκε αδικαιολόγητα από την πλειοψηφία των δήμων το περιθώριο**, της υποχρέωσής τους με βάση την ΚΥΑ, **να πραγματοποιήσουν τις προσλήψεις εντός 30 ημερών, στη συνέχεια και μετά από έντονη απαίτηση της ΚΕΔΕ φημολογείται πως προέκυψε εγκύκλιος από το Υπουργείο, που αναφέρει:**

Ειδικότητες οι οποίες δεν έχουν αντικείμενο απασχόλησης τον Αύγουστο ξεκινάνε τον Σεπτέμβρη

Αναρωτιόμαστε αν τα αποτελέσματα των προγραμμάτων έβγαιναν χωρίς τις μεγάλες καθυστερήσεις τον Ιούνιο, το Υπουργείο και οι δήμοι πραγματικά θα διατηρούσαν για 2 ολόκληρους μήνες στην κατάψυξη τους επιτυχόντες;

Είναι τόσο ασύδοτοι οι δήμοι και δεν υφίσταται καμιά ελεγκτική αρχή για να εξαντλούν χωρίς λόγο το 30ήμερο της πρόσληψης; Υποτίθεται αυτό παρέχεται για τις διοικητικές διεκπεραιώσεις των προσλήψεων και όχι για άλλους λόγους. Επιπλέον **επιτρέπεται να συμβαίνει αυτό ενάντια σε κόσμο στερημένο για χρόνια από εισοδήματα που στο συγκεκριμένο πρόγραμμα έχει υποστεί απανωτές καθυστερήσεις και αναβολές;** Να θυμίσουμε μόνο πως η ανακοίνωσή του προγράμματος έγινε πέρυσι το φθινόπωρο και η έναρξη των αιτήσεων τον Απρίλη.

Επίσης, με έναρξη τον Σεπτέμβρη, η παράταση του 5μήνου θα συμπέσει με το κλείσιμο των σχολείων και παιδικών σταθμών λόγω Χριστουγέννων. **Τότε θα αναγνωριστεί η αργία ή θα υπάρχει εκ νέου παράταση λόγω μη αντικειμένου απασχόλησης, βασιζόμενοι στην ίδια λογική - βουλιμία;**

Τη στιγμή που το Υπουργείο επανειλημμένα δηλώνει κατηγορηματικά πως δε μπορεί να παρεκκλίνει από την ΚΥΑ για να ικανοποιήσει τους εργαζόμενους στο απαράδεκτο της εξαίρεσης των κοινωφελών από την εργατική νομοθεσία, πολύ εύκολα εφευρίσκει τρόπους να το μεταλλάξει εισάγοντας το κυλιόμενο 5μηνο και απαξιώνοντας επιπλέον δικαιώματα.

Ένα ακόμα δείγμα των προθέσεων:

- 1. Επίσης από την προκήρυξη, φέτος προστέθηκε η δυνατότητα να αιτηθούν οι εργαζόμενοι την απουσία τους για σοβαρούς λόγους, με ισόποση αναπλήρωση του χρόνου στο τέλος του 5μηνου.**

Ένας επαίσχυντος και απροκάλυπτος δούρειος ίππος υπονόμευσης των δικαιωμάτων για άδειες στις περιπτώσεις εγκυμοσύνης - γέννας, ασθένειας και όχι μόνο. Επιχειρείται να αντικατασταθεί το δικαίωμα και η διεκδίκηση απολαβής του καθεστώτος των αδειών, με την αργία άνευ αποδοχών για να κλείσουν στόματα και να περιοριστούν οι αντιδράσεις, καθώς πως να το κάνουμε, **στο σύγχρονο εργασιακό μεσαίωνα σε σχέση με το να αρρωστήσεις και να χάσεις το μεροκάματο, το να αρρωστήσεις και να μπορέσεις να αναπληρώσεις το μεροκάματο αντικατοπτρίζει πλήρως τον Διαφωτισμό που επαγγέλλεται η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ**, οι προηγούμενες μνημονιακές κυβερνήσεις και πρωτίστως το ευρωπαϊκό όραμα της Ε.Ε. απέναντι στους εργαζόμενους και τους άνεργους.

Αποκαλύπτεται πλέον πως τα 5μηνα, είτε με την απόπειρα εισαγωγής της βαρέας και ανθυγιεινής ασφάλισης, είτε με τη μεθόδευση της έναρξής τους, είτε θεσμοθετώντας το κυλιόμενο χαρακτήρα τους, είτε με την επιδεικτική εξαίρεση εφαρμογής της εργατικής νομοθεσίας, **ειδικά στους ΟΤΑ φτάνουν να καλύπτουν μεγάλο ποσοστό των συνολικά εργαζόμενων, οι οποίοι καλούνται σε αυτό το διάστημα να βγάζουν εργασίες που χρονίζουν**. Καλύπτουν με κάθε έννοια πάγιες και διαρκείς ανάγκες, και επιχειρείται με αυτά ανεπιτυχώς να καλυφθούν τα κενά που έχουν δημιουργηθεί στο δημόσιο και ειδικά στις δημοτικές - περιφερειακές υπηρεσίες, τα τελευταία χρόνια από τις απολύσεις, τη διαθεσιμότητα, τη μη ανανέωση συμβάσεων. Από την πλευρά του κόσμου της ανεργίας, είναι πιο ώριμες από ποτέ οι διεκδικήσεις για κατάργηση των προγραμμάτων της ανακύκλωσης της ανεργίας και για προσλήψεις μόνιμου προσωπικού με ενιαία εργασιακά δικαιώματα. Εξελίσσεται ένας αγώνας ταχύτητας, μιας και οι υποσχέσεις (για ποιον;) του Υπουργείου και ΟΑΕΔ την άνοιξη, ανέφεραν πως "αγωνίζονται" για τη διεύρυνση του χρόνου των 5μηνων σε 8μηνα. Ειδικά μετά την εξέλιξη της υποταγής και συμφωνίας με την Τρόικα, και με το μνημόνιο 3, εις αναμονή του νέου χειρότερου υβριδίου επισφαλούς απασχόλησης, αν δεν υπάρξει εργατική απάντηση.

Επιπλέον, **πέρα των απαράδεκτων μισθολογικών όρων**, με τους μισθούς πείνας 495€ για άνω των 25 ετών και 431€ για κάτω των 25, χαμηλότερα ακόμα και από σημερινό κατώτατο μισθό (586€ και 511€ αντίστοιχα), **πέρα της αντισυνταγματικής εξαίρεσης από την εργατική νομοθεσία** σύμφωνα και με τη γνωμάτευση του Συνήγορου του Πολίτη (μετά τις απανωτές καταγγελίες στον ίδιο ή στις Επιθεωρήσεις Εργασίας ή ακόμα και στις δικαστικές αίθουσες βλ. **Δικαιώματα εργαζομένων σε προγράμματα κοινωφελούς χαρακτήρα του ΟΑΕΔ**), σε αυτά τα προγράμματα με το διπλό και στην ουσία ανύπαρκτο καθεστώς εργοδότη σε ότι αφορά τις υποχρεώσεις τους, υφίσταται και αφθονεί η ανεξέλεγκτη εργοδοτική ασυδοσία των δημοτικών αρχών και φορέων. Ειδικά στους Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης και όχι μόνο, δεν αναγνωρίζουν ειδικότητες, δεν εφαρμόζουν καθηκοντολόγια και αντιμετωπίζουν τους εργαζόμενους ως δυναμικό για όλες τις χρήσεις και παντός καιρού. Αναρωτιόμαστε στις υψηλές θερμοκρασίες καύσωνα αυτές τις μέρες ποιος δήμος εφάρμοσε την πολιτική προστασίας που προβλέπεται και ποιος μηχανισμός έλεγξε και προστάτευσε τους εργαζόμενους στο πράσινο. Ήδη κοινωφελείς εργαζόμενοι που στάλθηκαν για εργασία στα εγκαταλελειμμένα πάρκα - ζούγκλες υποχρεώθηκαν να καταφύγουν μέχρι και στα νοσοκομεία από τα κρούσματα θερμοπληξίας.

Ενώ ταυτόχρονα, λόγω του ίδιου καθεστώτος, **αποτελούν εκκολαπτήριο “ευρωπαϊκών προδιαγραφών” πελατειακών σχέσεων**, μιας και η ατάκα: *αν έχεις μέσο θα σε τοποθετήσουν σε γραφείο, αλλιώς σε περιμένει το πράσινο και η καθαριότητα*, αποτελεί κοινή εμπειρία και τακτική που ανθεί στους δήμους.

Είναι ατέλειωτες οι καταγγελίες και οι προσωπικές μαρτυρίες για τις παραβάσεις και τις εξωφρενικές απαιτήσεις που γίνονται από τους συγκεκριμένους εργοδότες, που ξεκινούν από τους δημάρχους και αντιδημάρχους, διαπερνούν τους προϊσταμένους και δυστυχώς καταλήγουν ακόμη και σε ορισμένους μόνιμους υπαλλήλους. Παρόλα αυτά, **λείπει από τον κόσμο η αποφασιστικότητα και η εμπιστοσύνη στις δυνάμεις του, εξαιτίας του ανύπαρκτου συνδικαλιστικού πλαισίου κάλυψης, της τρομακτικής ανασφάλειας και των ωμών εκβιασμών.**

Όπως λείπουν και παρεμβάσεις μαζικών και οργανωμένων εργατικών συλλογικοτήτων που θα μπορούσαν να σταθούν αλληλέγγυες στους πιο βάνουσα εκμεταλλευόμενους εργαζόμενους στο δημόσιο αυτή τη στιγμή, αναφερόμενοι σε πανελλαδική κλίμακα, καθώς εκτιμάται πως στο επόμενο διάστημα, ή και ήδη σε κάποιες περιπτώσεις, οι εργοδότες – δήμοι, το υπουργείο και η κυβέρνηση **θα εισπράξουν τις κατάλληλες απαντήσεις από τον κόσμο της εργασίας, που καλείται να βαδίσει σε κοινό αγώνα με αλληλεγγύη και αξιοπρέπεια** για να μην χρησιμοποιούν κανέναν ώστε να διαλύουν τα δικαιώματα των υπόλοιπων, όπως και για την υπεράσπιση των αναγκών και επιθυμιών ολόκληρης της εργαζόμενης κοινωνίας.

Κλείνοντας, αναρωτιέμαι αν **τη στιγμή που αυτή η κυβέρνηση κατόρθωσε να εξοφλήσει τις δόσεις στους δανειστές και να καλύψει τις ανάγκες των τραπεζών, αν θα κατορθώσει άραγε να αποδώσει έγκαιρα στους κοινωφελείς τη μισθοδοσία Ιουλίου.**

* εργαζόμενος σε Κοινωφελή το 2014 & το 2015 και είναι μέλος της συλλογικότητας **Attack στην επισφάλεια και την ανεργία**